

Återrapportering 2025
Verksamhetsbidrag

Viltvård ovan odlingsgräns

(NV-07196-24)

Foto: Lars Henrik Andersson

Återrapportering 2025 gällande verksamhetsbidrag ur Viltvårdsfonden för Viltvård ovan odlingsgräns (NV-07196-24).

Nedan följer Svenska Jägareförbundets (förbundets) skriftliga redogörelse om verksamhetsbidragets genomförande under 2025. Redovisningen beaktar de krav som ska uppfyllas enligt Naturvårdsverkets beslut i fråga om bidrag ur Viltvårdsfonden, NV-07196-24.

1. BAKGRUND TILL PROJEKTET

Ett projekt där Jägareförbundet Norrbottens jaktvårdskretsar i fjällen sökt medel från länsstyrelserna för att bedriva viltvård på statens marker ovan odlingsgräns har pågått sedan flertalet år. Sedan 2024 har även Jägareförbundet Västerbotten bedrivit en liknande verksamhet. Jaktvårdskretsarna har ideellt ansvarat för utsättning och skötsel av finansierat viltvårdsmaterial, samt vidtagit andra viltvårdande åtgärder, exempelvis byggandet av grusbakvalar för skogshöns, andflottar och stimulerande av predator kontroll. Inför 2025 ansökte Svenska Jägareförbundet om verksamhetsbidrag för att täcka personalkostnader kopplade till denna verksamhet, samt för att vidare kunna utveckla verksamheten.

Verksamhetsbidraget har använts för att finansiera personalkostnader och tillhörande logistiska insatser inom ramen för verksamheten Viltvård på statens mark ovan odlingsgränsen. Medlen har använts för att finansiera samordning, administration och uppföljning av viltvårdsinsatser som genomförts ideellt av lokala jaktvårdskretsar. Personalresurser har använts för planering, samverkan med berörda länsstyrelser, informationsutbyte samt hantering och distribution av viltvårdsmaterial. Bidraget har även nyttjats för resor i samband med möten och transporter.

Transport av viltvårdsmaterial.

Foto: William Sidenborn

1.1 Beskrivning av projektet – Syfte och mål

Det övergripande syftet med projektet har varit att verka för gynnandet av såväl jaktbart som icke jaktbart vilt genom biotopförbättringar och predator kontroll på statens mark ovan odlingsgränsen. Projektet har också syftat till att öka samverkan och samarbete mellan länsstyrelser, länsjaktvårdsföreningar, jaktvårdskretsar och lokala jägare.

Inom ramen för projektet har Jägareförbundet Västerbottens och Jägareförbundet Norrbottens lokala jaktvårdskretsar genomfört praktiska viltvårdsinsatser genom utsättning och brukande av viltvårdsmaterial. Exempel är fågelholkar för småfågel, pärluggla och knipa, fällor för fångst av amerikansk mink samt skogsmård, grusbakvalar för skogshöns och andflottar för andfåglar.

Projektet har bedrivits i Norrbottens län i ett flertal år med gott resultat och behov finns att utveckla och expandera viltvårdsinsatserna och arbetet för en ökad biologisk mångfald. Viltvårdsmaterial och symbolisk premie till ideella viltvårdare finansieras genom medel som kretsarna beviljats från länsstyrelserna. Dessa medel har sitt ursprung i jaktkortsavgifter på statens mark ovan odlingsgränsen.

Syftet med själva verksamhetsbidraget har varit att finansiera personal- och logistikkostnader kopplat till samverkan, samordning, information samt distribution av viltvårdsmaterial. Övriga delar i projektet har utförts ideellt via jaktvårdskretsarna. Allt detta i samförstånd och samklang med andra aktörer på berört område.

2. METOD

2.1 Organisation och bemanning

Följande personal har arbetat inom projektet:

- Projektledare (jaktvårdskonsulent) - övergripande ansvar, planering, samverkan, uppföljning, dialog med kretsar och myndigheter.
- Jaktvårdskonsulent i Norrbotten - samverkan, planering, stöd till fjällkretsarna, uppföljning, myndighetskontakt.
- Jaktvårdskonsulent i Jämtland - arbetat med att förbereda för en adoption av projektet i Jämtlands renbetesfjäll.
- Viltvårdare - utveckling, funktionskontroll och kvalitetssäkring av holkar och fällor.
- Administratör - ekonomiadministration, hantering av medel från länsstyrelserna, rapporteringsstöd.

2.2 Kretsarnas viltvårdsplaner

Alla berörda jaktvårdskretsar i Västerbotten och Norrbotten har i samråd med personal tagit fram egna viltvårdsplaner inför 2025, innehållande:

- Planerade utsättningar av fågelholkar.
- Uppskattat behov av saltstenar.
- Antal mård- och minkfällor.
- Lokala önskemål.

Dessa planer utgjorde grunden för materialinköpen, logistiken och prioriteringarna i projektet. De lokala viltvårdsplanerna finns sparade och dokumenterade för båda länen årsvis.

2.3 Digital enkät – återrapporering och utveckling

En digital enkät skickades ut till alla deltagande jaktvårdskretsar. Där kunde kretsarna återrapporera genomförda utsättningar, rapportera avvikelser eller hinder, inkomma med synpunkter och föreslå förbättringar. Enkäten upplevs som ett enkelt sätt att snabbt få feedback, statistik och en övergripande bild över kretsarnas utförda arbete lokalt, men det finns tankar om att omforma formuläret något till kommande uppföljningar.

2.4 Genomförande i praktiken

De praktiska insatserna från personalen (som verksamhetsbidraget berör) har bestått av:

- Utdelning och transport av viltvårdsmaterial via knutpunkter.
- Möten och dialog med kretsar och länsstyrelser.
- Stöd till kretsarna under utsättning och rapportering.
- Uppföljning/insamling av kretsarnas information.

Kretsarna har stått för genomförandet, medan personalen har stöttat med samordning och logistik. Kretsarna har lokalt anordnat uthämtningsställen, satt ihop paket med viltvårdsmaterial, instruerat och engagerat jägare, jaktlag, medlemmar och lokala föreningar (till exempel skolor) som stått för utsättningen. Ofta har utsättning skett med skoter under vårvintern. Samtliga holkutsättningar har koordinatmärkts.

Fångad mård.

Foto: Magnus Bidner

3. SAMVERKANS- OCH INFORMATIONSSINSATSER

3.1 Samverkan

Samverkan har genomförts med:

- Länsstyrelsen i Västerbotten.
- Länsstyrelsen i Norrbotten.
- Länsstyrelsen i Jämtlands län (inför expansion).
- Fjällkretsarna i Västerbotten och Norrbotten.
- Berörda jaktlag och frivilliga viltvårdare.

Dialogmöten har genomförts digitalt och via telefon, kompletterat med löpande avstämningar.

3.2 Informationsinsatser

- Digitala informations-/planeringsmöten med kretsarna.
- Instruktioner för utsättning av viltvårdsmaterial.
- Vägledning för rapportering av predatorfångster i NatureIT.
- Löpande dialog via telefon, e-post och möten.
- Exempel på hur medlen kan användas på krets nivå.

4. RESULTAT

4.1 Material som hanterats i projektet 2025

Följande viltvårdsmaterial har köpts in, fördelats och använts:

- 276 fågelholkar.
- 62 småfågelholkar.
- 114 knipholkar.
- 1 084 saltstenar.
- 87 fällor, varav 64 mårdfällor och 23 minkfällor.

Dessa volymer kommer från sammanställningen av kretsplanerna i både Västerbotten och Norrbotten.

Älg vid saltsten.

Foto: Kenneth Johansson

4.2 Effekter

- Strukturerad och likriktad viltvård på statens marker mellan länen.
- Lokalt engagemang i deltagande kretsar.
- Ökade lokala aktiviteter.
- Förbättrade livsmiljöer för hållbyggande arter.
- Minskad predation från mård och mink.
- Underlag för framtida inventeringar eller projekt.
- Stärkt kunskap kring viltvård.
- Struktur för eventuell framtida expansion (till exempel Jämtland).

5. UPPFÖLJNING OCH KOMMUNIKATION

Uppföljning har skett genom:

- Jaktvårdskretsarnas digitala enkät.
- Koordinatsättning av holkar.
- Rapportering av predatorfångst i NatureIT.
- Dokumentation av lokala aktiviteter.
- Dialogmöten med länsstyrelser och kretsar.

6. LÄRDOMAR

- Ttydliga instruktioner och enkel tillgång till personalstöd ger hög kvalitet.
- Logistik måste planeras i god tid.
- Digital enkät fungerar utmärkt som både rapporteringsverktyg och behovsinsamling.
- Kretsarnas engagemang ökar när de får stöd i hela kedjan (planering, material och rapportering).

7. SAMMANFATTNING

Verksamhetsbidraget har möjliggjort en utveckling av de lokala viltvårdsprojekten och finansierat personalkostnader för Svenska Jägareförbundet. Det har också lett till utökad samverkan mellan myndigheter, Svenska Jägareförbundet och förbundets jaktvårdskretsar. Projektet har stärkt både naturvården och medlemsengagemanget och har byggt en robust struktur för framtida utveckling och expansion. Projekten kommer att fortsätta i kretsarnas regi, dock utan verksamhetsbidrag och med något mindre stöd från personal. Löpande dialog med berörda länsstyrelser fortsätter med ambition om att eventuellt vidareutveckla projekten.

ÖSTER MALMA MARS 2026

Öster Malma den dag som framgår av våra elektroniska underskrifter.

William Sidenbom
Jaktvårdskonsulent

Carl-Johan Djurstedt Holm
Generalsekreterare

Denna åiterrapportering har signerats digitalt och saknar därför namnunderskrifter.